

Internet d3 na ngalwo hawar fant3 ye awo tart3 ye. Kuru ngawo ad3 ye lan internet lan hawarra kalkal ng3yi so au katt3wu ye so yayi gattin. EAI ye kaziyi t3n3 cidawon ze so, kasadala namt3 nelewa ye tawat3man nz3 so, am gnawana k3lle nz3 ye so suro dina samma ye so kuro yallan za su samma, kuro ng3lewa nza, kuro layi ng3lwa ye mallum ma ngelewa ye gulzan so a zasawan ro tawatcin EAI ye, wande hawar kat3wu ye, au furt3 ba ma so a fanzayi. Martenowu awo gultin ad3 a fanuwo, zande no kuru gat3nuwo hawar ad3 a her man do soro kuru hawarra b3lin so ye ya mano nono na huwuma ng3lewa ye ndo so ye lan, hedkwata EAI so ye lan, kuro layi ya s3fiya ye ad3 gayyu

Ayi yo kasuwa Korona bairos 2019 shiro (COVID-19)? San d3?

COVID-19 d3 kasuwa nasha zawa hint3 ya zamjin ma, kuro kasuwa dowu yi tartin suro lukt3 gana ye lan kam fall an ciz3 kam fal ro faltin nasha awo wa dowu yi zawal hinte ye lan suluwin ma so, au na kasuwa da let3 so, fuska let3 so, au nji tiyi kam kasuwa da ye falt3 so lank am ye kasuwa da gojin. COVID-19 tanta yi not3 ma d3 ngenyi. Tawatka ta shi kasuwa ad3 zauro kura kamma naskan jin ma mussamman ma am dowu yi tiyi nza lan kasuwa kura kura ma mbeji so au am kurun ngelewa ma3ye so ba nanza lan so sai ma zauro zamjin ma wo.

Ndo so COVID-19 ye s3tan?

Ndo wan do wana so s3tan

Ayi so alama kam ye shilan COVID-19 na ro nojin ma so?

Kam ye alama kasuwa zawa hint3 ye zau ma fanjin: kuru kange so, kasawu so, tiyi s3r3n so, k3la s3r3n so kuro hint3 kam ma yipt3 so, amma kam ye shi lan kasuwa ad3 ba yayi alama kam ye tarjin ma so ye mbeji.

Ayi so dikin dondin gi ya?

Wande hangal n3m ciz3 nyi. Amso ye ng3wu nza so, kasuwa COVID-19 kambayi ye s3ta na maso, ngalau sawandin kurun sa sayi yaye. Amm zawa dowu yi nandi ro kud3 yen ad3a gawi ya, am gade ro COVID-19 tart3 yitkawin. Kalkalro rakn3m hin n3m bar o fan3 mi ya, amma humua nelewa ye ro nokk3 ne, kuru zawa do yi nya zawa zana ma so a gayi. Am ng3lewa ye kar3n g3 ndo ye lan hawar b3lin na fand3 win k3la kasuwa ade ye lan kuru nandi ya ban azan kela d3 lan.

A yayin kela nyi yitkaa kin kasuwa ad3 lan?

Muskon do a tullu k3la-k3la lan (alama sakan 20 ye ro) shawul la nji ya lan au kendawo musko ro samt3 ye kasuwa tuljin ma dowu yi shiro Hand sanitizer san ma da samg3 ne musko n3m ro shi ye k3la-k3la lan. Ngama? Awo wa lenye ya au musko am gade ya k3l nye ya, alama COVID-19 ye nandi ro faltin ye mbeji. Muskon do shawa ro tult3 nji ya shawul lan au kendawo musko ro samt3 ye kasuwa tuljin ma dowu yi shiro Hand sanitizer san ma da samg3 mi ya kasuwa a musko n3m ya a chejin.

Ngama fuka nyi layin bawo?

Wande fuka n3m ma len3 mi, musamman ma shim n3m so, k3mza n3m so au chi n3m so. Ngama? Hangal yim awo wa so am so wa lenyen ma so a non3 mi kuru ngayi ma fuka nd3 so a so. Mudin musko nem kasuwa gojiya, kasuwa ad3 a sa shim n3m so, k3nza n3m so, au chi n3m ro faljin ma notin ba, halle tiyi n3m samma soru kasuwa d3 ga'3 nya dondi jin.

7

Ayi dikiƙn kasau au watish ka fayin ma?

N3m ng3la nasha zawal hint3 yero cista ye a gone zawa ci n3m ma k3nza n3m ma zak ne suro bibi n3m ye lan au tishiwu faidatene, dayi tishiwu ad3 a bola ro koll3ne daiddai ro musko n3m ma tulle. Ngama? Kasau ka watish ka t3lin na njiluluwu wa yirjin kam ye sha s3diya. Njiluluwu ad3 au t3lin ad3 tyin nz3 lan kasuwa mbeji ma kuru kam ye n3m ng3la nasha zawal hint3 yero cis3 nyi ma, kasuwa am gade ro tarjin au awowa kullum ye faida t3yen ro tarjin.

8

Ayi wo kate kam ma kam ma ye ro kasam yikko wo?

Kasuwa ad3 tart3 ro yitkawu ye zawa fal d3 shima, mowun jin ma kam ye fato lan naps3. Au tawad3 ro kam e s3luwin row al lono ma, ndi kate nya am ye yaro kasam yikke, missal alama mita indiye ye (shi (6) arak3), nyi dondi a k3lewa a son. Ngama? Kasau ka watish ka t3lin na njiluluwu wa yirjin chi ya k3nza so lan. Kam k3lewanz3 yayi alama kasuwa ad3 gota ye mbeji . nya kam k3pt3wi ya alama kamyen nyi ro t3lin na njiluluwu wa yirtaye mbeji.

9

Ndo sowu suro kaz3yi kasuwa ad3 ye lan so?

Ndo so kasuwa COVID-19 ad3 ye s3tan. Amma am kura saa firakk3 lan s3ta sami ro lez3 na ma so au nyi lan kasuwa kura kura mbeji alaman na kasuwa karuwu ye so, huhu ye so, au shuwur ye so sandi ma suro kaziyi kasuwa COVID-19 ye lan wo. Hangal n3m ma ye zawa suro karkadi ad3 ye ada gayi kuru litari ro nokk3 ne kange zau ma fan3 miya au rakn3m hinn3m ba ma.

10

Alama b3laro lan b3la kasuwa COVID-19 yetartin ma lan kadi ko ma ayi wa'ajin?

COVID-19 kasuwa kam ceji ye, kuru lard3'a ng3wu soru dina ye ad3 lan kasuwa ada tawatsana mbeji ro (kawu k3ntawu ye fal k3ntawu Aprilu ye sa findi-findi ye lan) . B3la kasuwa COVID-19 na lan kadim ro walwono ma, k3la n3m ma g3ra ne halle mawuu indi ye ro. Amma alama kasuwa ad3 ye nyi lan bayan ji ya (alama kange ye so, kasau ye so, kalkal ro hint3 ba so) daidai ro litari ro nokk3 ne. lamba litari ye nandi ro sad3 na ma so ad3 a bowone kawu k3la n3m yad3 min d3 ro, da yi sandi ro hawar b3laro n3m ye ya kuro alama wa ruma so da gulle. Nya zawa sand3na ro zawa zan fut3 kela n3m rocista ye a kuru am gade ro kasuwa ad3 a tart3 dapt3 ye ya so lan. Suro nyi dondi ye allan, wanda am ro fatt3 mi, wande l3wu mi, kuru wande b3laro n3mi dalil d3 wande kasuwa d3 tarn3 mi am gade so ro.

11

Kurun mbeji ya kasuwa ad3 ye?

K3rma ad3 ro kurun kasuwa COVID-19 ad3 wa baro au yitkawo ye bawo. Zawa gawi ya sand3 na d3 shima zawa and3 ro gultin ma so ad3 a gayye kasuwa ad3 tart3 ro yitka ye, alama kate ande ya am dondi so ye ro kasam yikk3 ye kuru muskon de so a tulnye k3la k3la lan. Kurun kasuwa COVID-19 y3 ad3 bawo k3rma d3ro. Am dowu yi kasuwa COVID-19 ye ad3 sandi lan mbeji d3 le za kurun na maza kasuwa da hamt3 ro au kurun sha ngalau t3 ye fando ro.

12

Ndara lan hawarra fand3 kin?

Sambi soru hawarra b3lin na mane none k3la COVID-19 ye lan. Kuru shawari ya huwuma ng3lewa ye ande ro sad3na so wa gayyewu. Internet lan yayi hawarra fand3 min k3la kasuwa ad3 ye lan amm hangal g3na ne fato hawarye dowu ye hawar nza wa yasaramma so lan kuru twatk3 ne hawarra nza sahihi ro kuru tawatkata wa ro.

Na d3 woyi hawar ra dina ye tawatkata wa fant3 ye so sandima!

[World Health Organization huwuma ng3lawa ro cistama](#)

[U.S. Centers for Disease Control dawudi kasuwa tart3 yitkawo ye U.S ye](#)

[Johns Hopkins Coronavirus Resource Center](#)